

Univerzitet Metropolitan
2021

Istorija umetnosti novog veka

U okviru predmeta Istorija umetnosti novog veka studenti stiču znanja o kulturno istorijskim tokovima evropske vizuelne kulture novog doba, ali i o najvažnijim fenomenima u srpskoj vizuelnoj kulturi novog veka. Studenti se upućuju na tumačenje umetničkog dela u okviru njegovog idejnog, teorijskog, ali i političkog, rodnog, religioznog i sociološkog konteksta. U okviru ovog predmeta studenti stiču znanja o funkciji vizuelne kulture novog veka u renesansi, manirizmu, baroku, rokokou, neoklasicizmu, romantizmu, realizmu i simbolizmu, kao i o grafičkom i dizajnu uopšte u okviru novovekovnog društva. Studenti grafičkog dizajna druge godine Grafičkog dizajna i Dizajna interaktivnih medija u okviru predispitnih obaveza pišu seminarske radove, ali od njih se очekuje da dizajniraju i redizajniraju inspirisani vizuelnom kulturom novog veka. Elektronski časopis Istorije umetnosti novog veka, koji je pred vama, pokušaj je da se elementima grafičkog dizajna, poster prezentacija ožive umetnici i objekti vizuelne kulture novog veka, kao i da se čitaoci u narativnom tekstu upoznaju sa njihovim radovim.

Časopis Istorija umetnosti novog veka ima cilj da dizajniranim studentskim radovima ozivi dela iz epohe istorije umetnosti novog veka. Tekstovi studentskih seminarskih radova pružaju osnovne podatke o umetniku ili umetničkom pravcu, ali se u njihov rad unosi i pitanje identiteta žena umetnica u prošlosti.

Svetlana Smolčić Makuljević

Žene u umetnosti renesanse

Tina Stojkov
Grafički dizajn

Portret Katarine Grej, Levina Teerlinc

Kao što je dobro poznato, neravnopravnost između polova je uvek bila prisutna kroz istoriju, u svim poljima, pa tako i u umetnosti.

Glavni činilac koji je omogućavao ženama da se bave umetnošću bilo je **obrazovanje**, kojem su pristup imali samo viši slojevi društva, prvenstveno muškarci i tek mali deo žena. Da bi bili vrsni umetnici i umetnice, izučavale su se anatomija, filozofija i matematika. Postojali su i određeni uslovi i određena pravila koja su određivala koje žene su imale privilegiju da uče crtanje i slikanje, a to su monahinje, žene iz plemičkih porodica sa izuzetnim obrazovanjem i žene rođene u umetničkim porodicama.

Osim tradicije i običaja, nije postojalo mnogo dobrih razloga zašto su se žene manje bavile umetnošću. Čak im je i bilo **zabranjeno da uče anatomiju**, a pored svega toga nisu imale ni parvo na državljanstvo, što nam mnogo govori o njihovom društvenom položaju u doba renesanse.

Jedna od najpoznatijih monahinja-umetnica bila je **Plautila Neli**, rođena u bogatoj porodici u Firenci. U manastiru su monahinje podsticane da uče crtanje i slikanje, međutim umeće Plautile Neli prevazišlo je ostale monahinje, toliko da ju je spomenuo i sam Vazari kao jednu od četiri umetnice u svojoj knjizi Životi umetnika. Njena najpoznatija slika je *Tajna večera*, dimenzija 192 x 671 centimetar, a najviše znanja i veština stekla je od fratra Bartolomeja, i kasnije isto prenela na ostale monahinje.

Sofonisba Anguisola bila je slikarka iz prosečne italijanske plemićke porodice, sa stečenim obrazovanjem o likovnoj umetnosti. Njen rad i pripravništvo kod lokalnih slikara doprinelo je privatanju žena kao studentkinja umetnosti. Obučavala ju je Mikelandjelo u Rimu, a kasnije odlazi u Milano i Madrid gde je obučavala špansku kraljicu i bila zvanična dvorska slikarka. Njene tehnički napredne slike nisu samo pomer-

ile granice unutar žanra portreta, već su se bavile i problematikom renesansnog viđenja „žene kao predmeta“. To se može primetiti na primeru gde je ona naslikala svog učitelja, koji ne samo da slika njen portret, već se posebno fokusira na oslikavanje detalja haljine – što je obično bio deo posla za šegrete i učenike. Ona sama određuje svoj izgled i izgled svog učitelja, što se može protumačiti kao 500 godina staro **odbacivanje patrijarhalne vlasti**.

Čerka flamanskog slikara Sajmona Beninga, rođena oko 1510. godine u Brižu, u Belgiji, **Levina Teerlinc** ostala je upamćena po svojim renesansnim portretima, minijaturama i iluminacijama. Pedantno naslikani portreti i prizori života u 16. veku, privukli su pažnju kralju Henriju VII, koji je poziva da bude **dvorska slikarka dinastije Tudor**. Njen položaj i ugled na dvoru ogleda se i u njenoj godišnjoj plati, koja je bila četiri puta veća od prosečne godišnje plate njenog prethodnika na dvoru, Hansa Holbejna.

ŽENE U UMETNOSTI RENE SAN SE

Donatello

Dušan Šćekić
Grafički dizajn

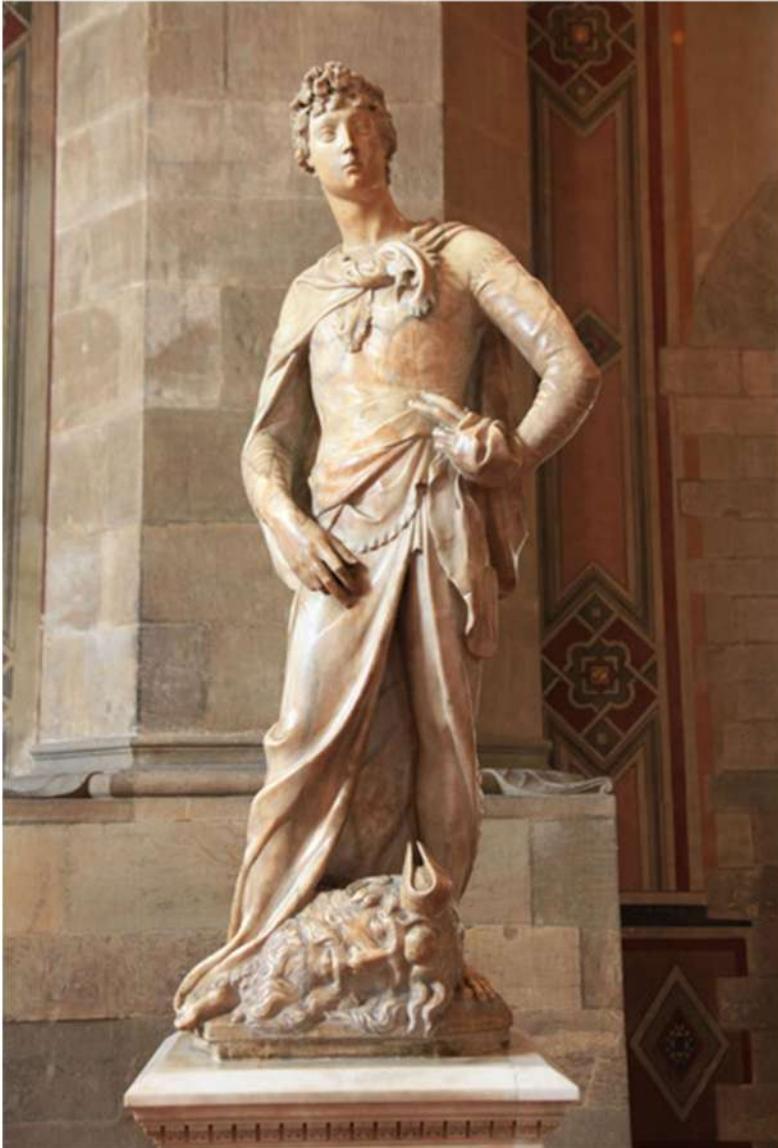

Donato di Bardi, svojim bližnjima poznatiji kao Donatello, rođen je u Firenci oko 1387. godine. Svoj život posvetio je umetnosti, dokazao se kao izvanredan vajar, tvorac skulptura, kao i arhitekturi zbog čega je bio jako cenjen. Njegov rad je pokazao tako odlične kvalitete gracioznosti i dizajna da se smatralo bližim onome što su radili stari Grci i Rimljani nego radovi bilo kog drugog umetnika. Bio je superiorniji ne samo njegovim savremenicima ali čak i umetnicima naših vremena. Donatelov lik je bilo teško proceniti, iako se dosta zna o njemu, o njegovom životu i karijeri. Nikad se nije ženio, ali je imao mnogo prijatelja u umetnosti. Nije imao formalno visoko obrazovanje, ali je stekao znanje u svom polju.

Donatello je radio u dva stila, svojstvena samo njemu. Prva dela su se razlikovala po svom prekomerenom realizmu, kasnije radovi izgledaju mnogo lepše. Jedno od dela koje pripada ranoj fazi stvaralaštva, bio je kip koji je prikazivao tanku (mršavu) i dugokosu ženu. Danas se ta skulptura nalazi u Firenci. To delo predstavlja njegov prvi stil. Delo koje je postalo predstavnik drugog stila je skulptura Sv. Jurja. Izrađena je od mramornog kamenja. Ovaj skulptura takođe se danas nalazi u Firenci.

Njegova prva praktična iskustva stečena su u radionicama Firence koje su krajem 14. veka bile na vrhuncu svoje aktivnosti. Kao mladić živeo je u periodu velikog značaja za razvoj umetničkih pokreta. U 14. veku bilo je znakova evolucije novog umetničkog jezika i nove koncepcije čoveka i njegovog sveta.

Donatellov David
Donatellov brončani David nekad je stajao na postolju u vrtu Palate Mediči. David je možda prva slobodno stojeca naga figura u prirodnoj veličini posle antike. Sporan je bio i datum izrade Davida koji se kreće između dvadesetih i šezdesetih godina XV veka, kao i njegovo značenje. Mladi David stoji oslanjajući se levom nogom na odsečenu glavu Golijata, koga je na čudesan način savladao. Donatelo se odlučio da ga oblikuje kao poluodraslog dečaka s mekanim čulnim torzom. Davidov kontrapost upućuje na antičke uzore, ali skulptor nagog mladića postavlja u ravnodušnu pozu koju su neki kritičari protumačili kao čulno izražajnu. Šešir širokog oboda i čizme do kolena kao da još više ističu njegovu nagost. David drži Golijatov mač koji je za njega prevelik, a pogled mu je bez strasti uprkos užasu s kojim se upravo suočio.

DONATELO

Leonardo da Vinči

Milan Černe 3933
AD112 istorija umetnosti novog veka 2021

Mona Lisa
(1503-1506)

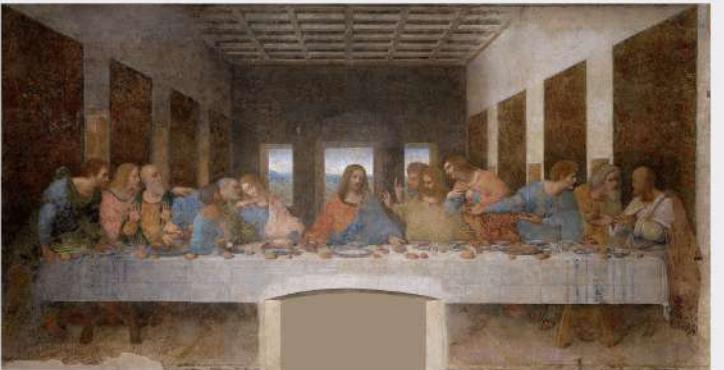
Leonardo Da Vinci je brilljantan čovek koji je stvarao revolucionarna dela i ideje, on je pravi predstavnik Renesansnog coveka. Čovek koji je učio i usavršio veliki broj zanata. Bio slikar, arhitekt, anžinjer, pisac i naučnik. Iako ga svi znaju samo kao čoveka iza poznatih slika kao što su Monaliza i Tajna večera. Leonardo je rođen 15. aprila 1452 godine u Vinci u Francuskoj a preminuo 2. maja 1519.

Kada je Leonardo shvatio da neće moci da nasledi nasleđe od svog oca odlucio da se pridruži jednom od mnogobrojnih Esnafa u Vinci, ali zato što je bio niže klase ljudi, mogao je da bude samo pekar ili mlinar.

Otac je video da Leonardo ima oko za umetnost i upoznao ga je sa slikarom Andrejem Del Varočiom, koji se posle nadgledanja Leonardovih skica, složio da postane Leonardov mentor.

Posle par godina učenja, Leonardo je pomagao Andreju da završi delo Krstenje Kristovo(1474-1475) za katoličku crkvu i kada je Andrej video kako je Leondargo naslikao dva andjela u slici, znao je da je ucenic prevazišao učitelja. I od tada je postao veoma poznat slikar u Vinci. Tokom tog perioda je napravio dela kao što su: Madona sa karanfilom 1478 – 1481 i Sveti Jeronim oko 1480.

Ali ta slava mu nije samo donela dobro vec i ljubomoru u svetu umenika. 1478 Leonardo je bio optuzen da je imao seksualne odnose sa muskarcem, u to vreme kazna za to je bila gorenje do smrti. Ali bez ikakvih dokaza da se to stvarno desilo, nisu ga kaznili. Ta osuda je bila fatalna za njegovu karijeru. Malo ljudi su hteli da im on radi radove i ako je bio najbolji.

Tajna večera
(1494-1498)

Salvator Mundi
(1500)

Dama s hermelinom
(1489-1490)

Leonardo
opisuje

Rafaelo Santi

Jelena Mijalković
Grafički dizajn

Madonna del Prato

Rafaelo Santi da Urbino, poznat kao Rafaelo, jedan je od najuticajnijih i najpoznatijih umetnika iz perioda italijanske renesanse. Smatra se da Rafaelo sa Mikelandjelom i Leonardom da Vinčijem formira trostvo velikih majstora tog perioda. Roden je u Urbini u Italiji 6. aprila 1483. godine, a umro je u Rimu 6. aprila 1520. Njegovo stvaralaštvo se deli u tri faze- počeci i prve godine učenja u Umbriji kod Perudina, zatim godine provedene stvarajući u Firenci praćene na kraju periodom od trijumfalnih dvanaest godina provedenih u Rimu, tokom kojih je radio za pape i ostale uticajne ljudе u njihovoj blizini. Smatra se da je njegovo prvo samostalno delo iz perioda u Umbriji oltarna slika za crkvу Svetog Nikole Toreninskog, koja se nalazila u malom gradu Čita di Kastelo, a završena je 1501. Značajna dela iz ovog perioda su *Gavari raspeće* (1502-1503), *Venčanje device Marije* iz 1504. i *Krunisanje device Marije* iz iste godine.

Sikstinska Madona

Tri gracie

Atinska škola

RAFAELO SANTI

Ticijan

Ivana Tomišić 4080
Grafički dizajn

Uspeće Bogorodice

Zemaljska i nebeska ljubav

Urbinska Venera

Istorijski zapadni slikarstvo deli se na dva velika perioda, „pre“ i „posle“ Ticijana. Nijedan drugi majstor, stari ili moderni, nije toliko duboko uticao na razvoj, tehniku i sam pojam slikanja. Rembrandt i Rubens, Karavađo i Velaskez, Goja i Mane, pa čak i Van Gog i Matis, Picasso i Polok njegovi su suštinski dužnici, s obzirom na to da korene vuku od Ticijanovog revolucionarnog stilisa.

Rođen je u mestu Pjeve di Kadore i tamo se još uvek nalazi njegov rodna kuća. Ne zna se tačan datum slikarevog rođenja, ali nakon vekova prečutkivanja i sumnji, već se približno tačno ustanovilo da je reč o periodu između 1488. i 1490. On je bio sin jednog skromnog službenika, Gregorija di Conte dei Večelija i njegove žene Lučije. Kada je imao oko devet godina, mali Ticijan se sa Frančeskom, svojim bratom i budućim saradnikom, seli u Veneciju kod strica.

U prvoj deceniji XVI veka, koja je za venecijansku umetnost period velikih promena, počinje Ticijanovo umetničko obrazovanje.

U početku je šegrtovao u radionici porodice Cukato, specijalizovane za mozaik, zatim prelazi u radionicu Đentilea Belinija gde vežba tehnike potretisanja, a potom kod Đovanija Belinija gde uči o tehnicama tonalizma zajedno sa Đordoneom. Đordone je 1508. pozvan da oslike fasadu palate Fondaco dei Tedeski. Đordone Ticijanu poverava stranu koja gleda na trgovacku zonu Merčerije. Ticijan i Đordone nastavice da sarađuju i dalje između 1508. i 1510. ali radovi na palati Fondaco dei Tedeski označavaju početak nove faze u Ticijanovom životu, on je spreman da se istakne kao samostalna ličnost i počne da prima narudžbine za privatne slike. Poznato je da su Ticijanova prva samostalna narudžba bile freske za Tri čuda svetog Ante iz Padove.

Još jedno delo iz tog perioda bilo je Džentimen u plavom. Volumen forme i interesovanje za teksaturu u prošivenom rukavu se uzimaju kao identifikacija Ticijanovog vlastitog stila. Najranije Ticijanovo mitološko delo bilo je Tri čovekova doba. Iz ovog perioda potiče i slika Ovozemaljska i nebeska ljubav. Ticijanova slava se brzo širila i Alfonso I., vojvoda Istoka iz Ferare ga je uposlio kao glavnog majstora za ciklus mitoloških kompozicija za obnovljene sobe (zvane Alabasterove sobe), njegove palate u Ferari. Dva istaknuta platna ovog ciklusa su Obožavanje Venere i Bahanalija Adrijanaca. Ali jedno od najsjpekulatornijih čitavog ciklusa je Bah i Arijadna. Jedno od njegovih najpoznatijih dela je i Urbinska Venera, inspirisana Usnuloj Veneri koju je naslikao Đordone. Među religioznim slikama koje je Ticijan naslikao u periodu između 1516 i 1538. godine nalazi se Uspeće Bogorodice.

Univerzitet Metropolitan
2021

Karavado

Dejana Marković 3582
Modni dizajn

Dečak sa korpom voća 1593.
Ulje na platnu (50x70)
Galerija „Borghese“, Rim

Karavado je bio italijanski slikar. Njegova aktivnost vodila ga je u Rim, Napulj, na Siciliju i Maltu. Smatrali su ga prvim velikom barokom, odnosno baroknog slikarstva. Ono što najviše odlikuje njegove slike su nekompromisani realizam isprepletan jakim svetlosnim kontrastom poznatim i kao kjaroskuro. Bio je vodeći slikar kasnog 16. ranog 17. veka. Iz njegovog izraza i uticaja izrodio se ceo pravac karavadizam.

Karavađovu reputaciju zamagile su, tokom njegovog života i nakon njegove prerane smrti, bune i na kraju tragične okolnosti njegovog ličnog života.

Mikelangelo Merizi rođen je 29. septembra 1571. u Milatu.

Nedavno je pronađen dokument sa slikarevog krštenja, ova vest je objavljena februara 2007. čime je otklonjena svaka sumnja da je Michelangelo Merizi, zvani Karavađo došao na свет 29. septembra i da je kršten sledećeg dana u parohiji Svetog Stefana u Brolu u srcu Milana.

Potiče iz porodice srednjeg staleža. Njegov otac je bio cenjeni pisar, uposlen da brine o imovini markiza od Karavađa. Očev posao i majčino poreklo mogu da pruže objašnjenje za nadimak slikara, koji je mladost proveo između Milana i polja oko Karavađa, na samoj granici teritorije Milana i Mletačke republike.

Godina 1600. predstavlja prekretnicu u Karavađovom stvaralaštvu. Menja svoj stil, otvara se nova mogućnost da naslika oltarsku palu i druge slike na zidovima kapele Matije Kontarlija, u crkvi San Luiđi dei Frančezzi. Izrada prvenstveno narativnih scena predstavljala je presudan zaokret u Karavađovoj karijeri, odnosno u evropskoj istoriji umetnosti u celini. Iako je s većinom kolega bio u rezervisanim odnosima, sukobima, oni nisu mogli da ospore njegov uspeh u crkvi San Luiđi dei Frančezzi. Zahvaljujući ovim delima sa svojih još nepunih trideset godina Merizi je već bio na vrhuncu slave. Karavađo radi i slike na bočnim zidovima kapele Čerazi koje predstavljaju kulminaciju života svetitelja Petra i Pavla.

KARAVADO

ISTORIJA
UMETNOSTI
NOVOG
VEKA

2021

Karavado

Sofija Đorđević 4263
Grafički dizajn

Salome sa glavom Svetog Jovana Krstitelja

Iako su mnogi odbacili njegova dela, tema i stilovi sa kojima je odabrao da radi, pokazali su da su njegova dela takođe bila vizionarska za to vreme, jer nijedan drugi umetnik nije bio spremna da dovrši slične prikaze. Karavađo je vodio krajnje ozloglašen život; bio je poznat po tome što se ne-prestano svadao, ne samo sa vršnjacima iz sveta umetnosti, već i sa policijom i drugim vlastima.

David sa Golijatovom glavom

Karavađo je rođen u Milanu, ali je nakon smrti roditelja pobegao u Rim; stigao je sa vrlo malo, a po dolasku u grad nije imao novca. Nekoliko meseci nakon preseljenja, počeo je da radi u fabriči slikajući voće i cveće. U ovom periodu naslikao je nekoliko komada gde je prikazao znakove realizma na koje će se usredstviti tokom svoje karijere. Njegova dela bila su vizonarska za to vreme.

Mikelanđelo Merizi da Karavađo je verovatno bio najrevolucionarniji umetnik svog vremena, jer je ignorisao pravila koja su vodila umetnike kroz vekove. Za njega se gotovo može reći da je stvorio barokni stil. Mnoge njegove slike bavile su se smrću, kao i seksualnim prikazima, što crkva nije podržavala; iz tog razloga, mnogi komadi koje je stvorio tokom ovog perioda smatrani su vulgarnim.

2021.
istorija
umetnosti
novog veka

Barokna skulptura

Dunja Tomić
Dizajn interaktivnih medija

The Rape of Proserpina
Gian Lorenzo Bernini

uticaj na Barok bila je svakako i Katolička crkva koja je tražila umetnički način da se izbori sa pretnjom koju je Protestantizam izazvao.

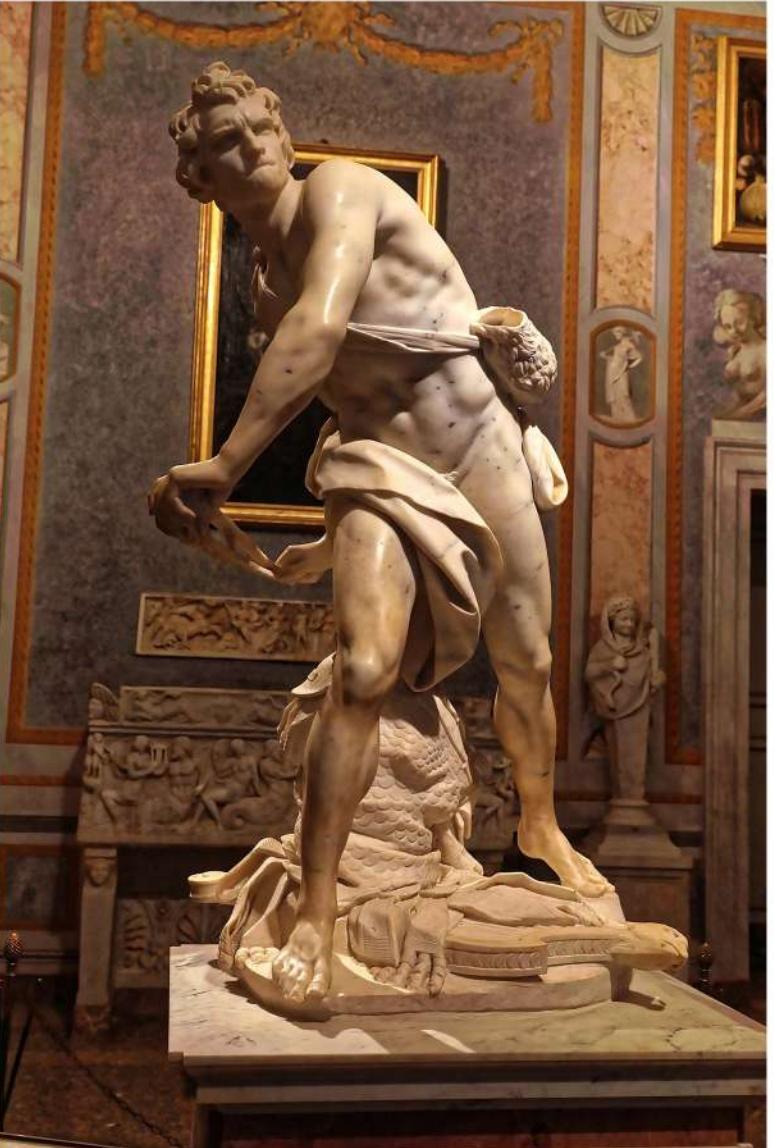
Najdominantniji umetnik barokne skulpture bio je Gian Lorenzo Bernini (1598-1680). On je bio sin firentinskog skulptora Pietra Berninija, koga je u Rim pozvao Papa Paul V. Mlad Bernini je svoja prva dela napravio sa petnaest godina, a od 16. do 25. godine je dobijao velike poslove za dela u vili Kardinala Borghese. Njegov rad, jako dramatičan i dizajniran da se gleda iz više perspektiva, imao je veliki uticaj na Evropsku skulpturu tog doba. Svojim radom na Rimskim fontanama, Baldahinu u crkvi Svetog Petra i grobnici pape Aleksandra VII u baziliki Svetog Petra i oltaru u crkvi Santa-Maria della Vittoria, postao je najuticajniji skulptor baroka.

Barokni stil, proizašao iz renesansne skulpture, je inspiraciju crpeo iz klasične grčke i rimske skulpture. Iz toga je i proizašla savršena i idealizovana forma ljudske figure. Traje u periodu od ranog 17. do srednjeg 18. veka. Karakteriše se pojavom grupe figura koje su zajedno predstavljene, odlikovane monumentalnošću i dinamičnošću; Sa dinamičnim draperijama i prikazanim pokretom. Takođe je odlikuje i duboka modelacija, pa je kontrast između svetla i senke dosta izražen, kao i u baroknom slikarstvu. Povajljivale su se u skoro svim monumentalnim građevinama tog doba, i bile njen najupečatljiviji deo. Nalazile su se u centru prostora i vajane su tako da im je svaki ugao gledanja bio idealan.

Fenomen idealne ljudske figure menja pojava manerizma, kada je umetnik Vazari ohrabrio umetnike da svojim delima daju lični pečat i time

ga obogate. Manerizam je takođe uveo i ideju da skulpture poseduju jak kontrast a pod tim se po-drazumevao i kontrast u godinama, lepoti, polu; Uveo je i figuru serpentinata koja je postala jedna od glavnih karakteristika baroknog vajarstva. Figura serpentinata označava dinamični prikaz skulpture, dok su same figure u kompoziciji često u spiralnoj pozici što pridaje osjećaju lakoće pokreta.

Figuru serpentinata uviđamo prvi put u delima Mikelandela, Rafaela i da Vinčija, ali su njihovi radovi bili predviđeni za gledanje iz jednog ugla. U kasnom 16. veku, Žanbolonja prvi stvara dela koja kod posmatrača izazivaju drugačiju percepciju u zavisnosti od ugla posmatranja; i time ima snažan uticaj na umetnike Baroka, a posebno na Berninija. Pored Žanbolonje, veliki uticaj na barok je imala i Katolička crkva. Još jedan bitan

**BAROKNA
SKULPTURA**

Artemisia Gentileschi

Aleksandra Kocić 4274
Grafički dizajn

Artemisia je najslavnija ženska slikarka 17. veka. Radila je u Rimu, Firenci, Veneciji, Napulju i Londonu, za najviše ešalone evropskog društva, uključujući velikog vojvodu Toskane i Filipa IV Španiju.

Učenica svog oca i njegovog prijatelja slikara pejzaža Agostina Tassija, slikala je isprva u stilu koji se ne razlikuje od očeve pomalo lirske interpretacije primera Karavada. Njeno prvo poznato delo je Suzana i starešine (1610), ostvareno delo dugo pripisivano njenom ocu. Takođe je naslikala dve verzije scene koju je vec napisao Caravaggio, Judith Beheading Holofernes. Udalila se za Firentinaca, a 1616. godine pridružila se Firenci, Akademiji za dizajn, prvoj ženi koja je to učinila. Dok je boravila u Firenci, počela je da razvija svoj poseban stil. Za razliku od mnogih drugih umetnika iz 17. veka, ona se pre bavila istorijom, a ne prirodom i portretom. U Firenci je bila povezana sa dvorom Mediči i naslikala je Alegoriju naklonosti (oko 1616) za seriju fresaka u čast Mikelandelovog života u Casa Buonarotti. Njene boje su blistavije od očevih i nastavila je da koristi tenebrizam koji je Caravaggio populario dugo nakon što je otac napustio taj stil.

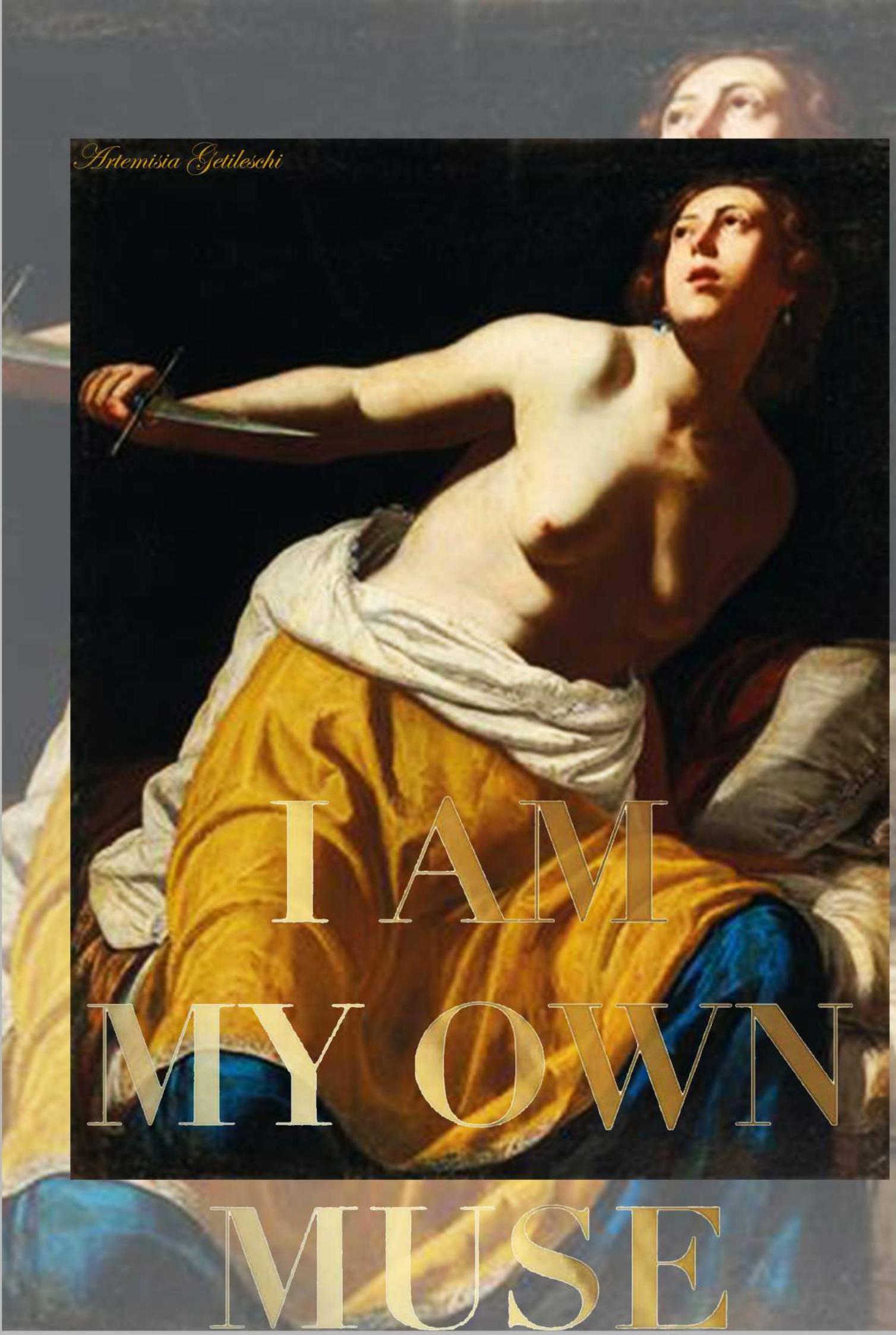
Artemisia Gentileschi je jedno vreme bila u Rimu, a takođe i u Veneciji. Oko 1630. preselila se u Napulj, a 1638. stigla je u London, gde je zajedno sa ocem radila za kralja Čarlsa I. Saradivali su na tavanicama Velike sale u Kraljičinoj kući u Griniču. Posle Oraziove smrti 1639. godine, ostala je u Londonu još najmanje nekoliko godina. Prema njenom biografu Baldinucciju (koji je svoj život pridodao ocu), naslikala je mnoge portrete i brzo nadmašila očevu slavu. Kasnije 1640. ili 1641. godine, nastanila se u Napulju, gde je naslikala nekoliko verzija priče o Davidu i Batsebi, ali o poslednjim godinama njenog života malo je poznato.

Gentileschi, Artemisia: Portret dame, sedi u dužini od tri četvrtine, odeven u zlatno izvezeni razrađeni kostim.

Nakon suđenja Artemisia se udala za malo poznatog firentinskog umetnika po imenu Pierantonio di Vincenzo Stiattesi i nedugo zatim otišla iz Rima u Firencu. Tamo je imala petoro dece i afirmisala se kao samostalna umetnica, postavši prva žena koja je 1616. godine stekla članstvo u Akademiji crtačkih umetnosti. Artemisia se vratila u Rim 1620. godine, opkoljena poveriocima nakon što je napunila dugove, i tamo je ostala tokom 10 godina (osim putovanja u Veneciju 1628. godine). Od 1630. godine nastanila se u Napulju, gde je vodila uspešan studio do svoje smrti. Nakratko je posetila London 1639. godine, možda da pomogne bolesnom ocu na tavanici kraljičine kuće u Greenwichu (sada u Marlborough House u Londonu), ali se sledeće godine vratila u Napulj. Precizan datum njene smrti nije poznat, ali nedavno otkriveni dokument beleži da ona još uvek živi u Napulju u avgustu 1654.

Artemisia Gentileschi

Vermer

Marija Krstić
Grafički dizajn

Pogled na delfi-Johanes Vermer,1660-1661,
muzej Mauritshuis u Hagu

Skoro ceo život je proveo u Delfiju gde je bio član ceha Sv.luke.On je bio uspešan za svoje vreme,ali nije bio toliko uspešan za vreme takozvanog Zlatnog veka gde slikarstvo nije bilo toliko cenjeno.vermer je slikao prozirnim bojama nanoseći boju u više slojeva,tehnika koja se zove pollintile.Od njegovih dela danas se broje oko 37 poznatih dela . On je slikao na dosta malim formatima.Žanr slikarstva kojim se Vermer bavio zove se slike koje prikazuju ljudе društvenoj sredini u njihovom svakodnevnom životu.- najpoznatija dela su mu Alegorija umertnosti,Pogled na Delf i Devojka sa bisernom mindjušom.Vermer je proizvodio efekte tehnikom zrnastog nanosa poznatom kao pointile.Ne postoje njegovi crteži,a istoričari umetnosti veruju da je koristio aparat opskura da bi precizno postavio kompoziciju.Vermer umire 16 septembra 1675.godine u Delfiju.On se nikada nije obogtao,a negde piše da je posle svoje smrti ostavio porodicu u dugovima.

Univerzitet Metropolitan
2021

Johannes Vermer,takođe Jan Vermer ili Jan Vermer van Delfi je poznati holadnski slikar 17.veka.Rodjen je 31 oktobra 1632.godine u Delfiju u Holandiji.Oko 1653.godine pridružuje se udruženju Delfi slikara.Bio je dekan od 1622 do 1669.godine.Njegovi rani radovi uključuju "Mala ulica", "Pogled na delfi", "Devojka sa bokalom", "Koncert". Vermer je kršten u Nieuwe Kerk, protestanskoj crkvi u Delfiju.Njegov otac se zvao Reinier Jans posle je iz nepoznatog razloga promenio prezime u Vermer, bio je tkač koji je prodavao finu satensku tkaninu zvanu caffa i bio je trgovac umetninama.Može se reći da zbog toga su mnogi tapiserije na Vermerovim slikama.Do 1641.godine porodica je bila dovoljno uspešna da je mogla da kupi veliku kuću sa gospionicom.Vermer je nasledio gospionicu i posao trgovca nakon očeve smrti.Medutim Vermer je odlučio da nastavi slikarsku karijeru.Jan se rodio

kao drugo dete i kao jedini sin.Motivacija jana da postane slikar i njegovi počeci kreću se od toga da je prvo morao da radi šest godina u ateljeu majstora koji je bio član ceha Sv.Luke,identite njegovih majstora,priroda njegovog usavršavanja i segrtovanja je nepoznata.on je 1653.godine primljen u ceħ da bi mogao da prodaje i potpisuje njegova dela.Na Vermerova dela je u početku imao uticaj mitologije,religije i žarovskih motiva koji su polazili od Karavađa,posle određenog vremena Vermer kreće da slika scene iz života.Njegove figure na delima su uhvaćene u jednom trenutku što im daje dostojanstvenost i život u njegovim delima.Vermer je živeo od prodaje umetničkih dela kao i njegov otac.On je u proseku slikao dva platna za godinu dana.Vermer se 1653.godine ženi sa katolkinjom Catharinom Bolmes,preobraćuje se na katoličanstvo i stvara veliku porodicu od četrnestoro dece.

Klod Loren

Vanja Mijalković
Grafički dizajn

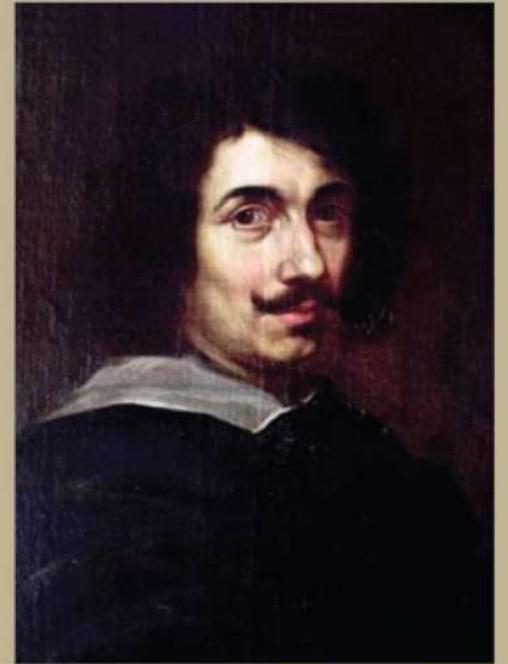
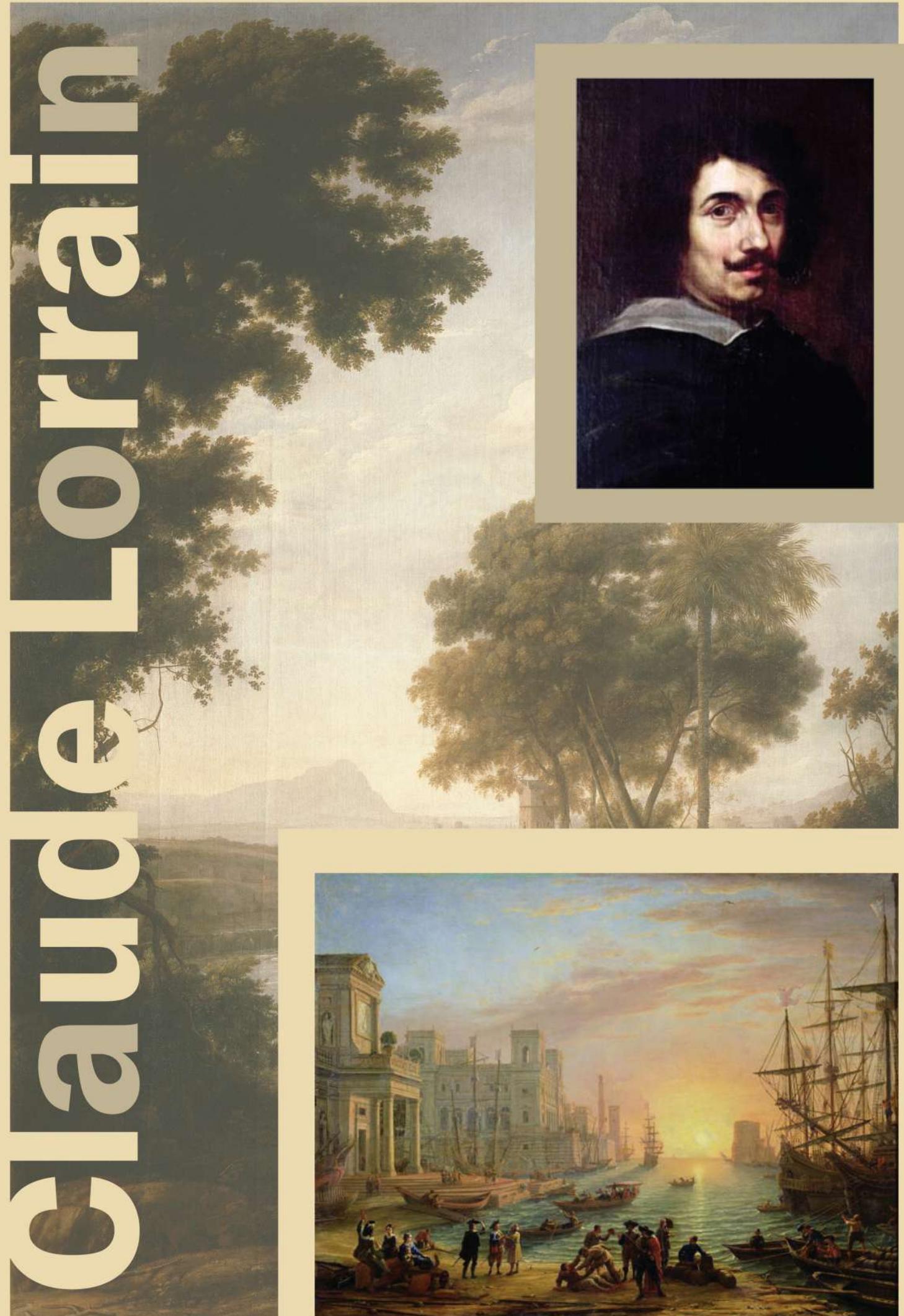
Embarkation of Ulysses

1635/36. godine, ovaj umetnik započeo je rad na nečemu posebnom. To je bila tzv. „Knjiga istine“, odnosno „Liber Veritatis“. To je knjiga koja sadrži 195 crteža, pažljivo precrtanih sa sopstvenih slika. Svaki od njih na poledini je sadržao odrednice, gde je zabeležen, ko je na njemu, kada, itd. Crteži su rađeni po hronološkom redu, i to je bio neki njegov krug inspiracije i skica. Kasnije je za svoje kompozicije, pronalazio neke detalje u ovim skicama, provlačio ih, povezivao, i nadovezivao se. Knjiga je postala nešto najvrednije što poseduje, postala mu je kalup za sve dalje radove. Ona je vremenom, i sama po sebi postala umetničko delo, a Klod je nastavio sa radom na njoj sve do svoje smrti. Crteži su uglavnom rađeni vodenim bojama, olovkom i hemijskom olovkom, i većinom su u braon ili sivim tonovima. Knjiga se danas nalazi u British Museum, u Londonu, u Engleskoj.

Klod Loren, bio je poreklom francuski slikar, koji je većinu života živeo i stvarao u Italiji. Poznat je kao majstor neoklasičnih „atmosferskih“ pejzaža. Možemo slobodno reći da je bio umetnik koji će ostati zapamćen po tome što je dodao novi pečat u pejzažno slikarstvo. Klod Loren, (Claude Gelle Lorrain) rođen je oko 1600. godine u Šamanju, naselju koje pripada pokrajini Lorena, departmanu Vogezi, u Francuskoj. Bio je dete siromašne porodice, jedno od 5. Generalno, kako se malo zna o njegovoj ličnosti i o tome kakve su ga osobine krasile. U početku je dosta toga radio sa raznim drugim umetnicima, ali se negde nakon četrdesete godine života, potpuno osamostalio. Uvek je bio u jako dobrim odnosima sa francuskim umetnikom Nikolasom Pusenom, ali jedva da postoje ikakve umetničke dodirne tačke između njihovih dela i radova.

Klod je skoro čitav život proveo u Rimu i istraživao njegovu okolinu-Kampaniju-dublje, i a više ljubavi nego ijedan Italijan. Inspirisali su ga brežuljci i doline oko Rima, prelivanje predivnih tonova juga i veličanstveni ostaci prošlosti. I on je, svemu tome, davao neku posebnu dubinu i lepotu. Svojim radovima budio je dah nostalгије nekih prošlih vremena, proteklih doživljaja, koji su u njegovim očima oživljavali. Na svojim skicama pokazao je da je bio majstor u realističnom predstavljanju prirode. Bezbroj crteža je zabeležio na licu mesta, neverotno realno i precizno, što nam svedoči o njegovoj moći opažanja. Bili su spontani, rađeni bez pritiska. Svaki taj element, svako drvo koje je preneo na papir kao da govori neku svoju priču, budi nam osećaj mira, nostalgije, lepote i spokoja.

Žene baroknog slikarstva

Petrović Anđela 3881
Modni dizajn

Autoportret
Autor:Judith Leyster
1633 . godina
Format:72.3 cm x 65.3 cm

Artemisia Gentileschi je bila čerka izuzetno poznatog i uspešnog umetnika Orazio Gentileschi, slikanje je učila zajedno sa svojim tri brata u njegovoj radionici, gde se pokazala kao najtalentovanija. Imala je relativno dug život i njena karijera je započela dok je bila jako mlađa.

Artemisia je bila pratićac Karavajevog dramskog realizma. Njen rad stavio ju je u direktnu konkureniju sa konkurentima umetnicima muškog pola i uživala je u vidnoj karijeri u superiornosti. Artemisia se postepeno uzdigla u društvu umetnika i simbolizovala je borbu protiv umetničkog autoriteta: prvo protiv očevog autoriteta, a kasnije i protiv nedostatka slobode za žene umetnice u baroku. Tokom svoje karijere stvarala je u, koliko je za sad poznato, Firenci, Napolju, Veneciji i Engleskoj. Postala je prva žena članica Accademia di Arte del Disegno u Firenci.

Judith Jans Leyster rođena je u Harlemu, u Holandiji, jula 1609. godine i bila je osmo od devetoro dece. Nastajala je da postane „prava vodena zvezda u umetnosti“. Ime Leyster, koje se sa holandskog prevodi kao zvezda lode ili zvezda vodilja, je ime koje je porodica prisvojila iz imena pivare koju je vodio Juditin otac. S tim u vezi, umetnica je svoje slike potpisivala prepoznatljivim dizajnom koji uključuje njene inicijale sa zvezdicom.

Istoričari umetnosti pretpostavljaju da je Judith Leyster od malih nogu bila obučena za slikarstvo, čak i postoje spekulacije da je studirala kod Fransa Pietersz de Grebbera, uglednog slikara iz Harlema. Iako ne postoje čvrsti dokazi, stilске sličnosti između Leistera i slikara Fransa Halsa navele su neke naučnike da veruju da su dva umetnika možda takođe i radila zajedno.

Prve poznate Leisterine slike, nastale su 1629.

Rodena kao Mary Cradock u martu 1633. godine, Mary Beale je bila cerka sveštenika iz Suffolka. Pored toga što je vodio skupštinu crkve Svetog Pavla u Barrov-u, Suffolk, John Cradock je bio i amaterski slikar. Istoričari smatraju da je Mary zavolela slikanje i od oca naučila osnovne tehnike. Mery je, mada, živela blizu grada Buri St Edmunds, gde je stvarala grupa slikara, uključujući Peter Leli i Matthev Snelling pa je moguce da je i kontakt sa ovim slikarima inspirisao da postane umetnica. Tek 1670-ih godina Marina Mararijera je zaista počela na profesionalnom nivou, ali i sa zakašnjenjem, njen uspeh je bio astronomski. Mary je imala koristi od kruga ceničnih prijatelja među kojima su bili plemstvo i visoki članovi crkve. Među nekoliko značajnih ljudi koji su podržavali Mary 1670-ih godina su bili kraljica Henrietta Maria i John Tillotson, koji je postao nadbiskup Canterburyja.

Rembrandt

Sonja Milojević 3928
Interaktivni mediji

The Sampling Officials, 1662.

The Hundred Guilder Print,
Christ healing the sick, 1646-1650.

The Anatomy Lesson of Dr. Nicolaes Tulp, 1632.

Rembrandt Harmenson van Rajn je bio holandski barokni slikar i grafičar, poznat po svojim portretima i biblijskim scenama, smatra se jednim od najvećih slikara u istoriji umetnosti. Rodjen je 1606. godine, a umro je 1669. godine. Jedan je od najuticajnijih umetnika zapadnoevropske umetnosti 17. veka. Poznat je i kao slikar svetla i senke i jedan je od onih koji su bili skloni bes-kompromisnom realizmu, tako da su neki kritičari izjavili da je „više voleo ružno od lepog“. Njegovo slikarstvo stilski pripada baroku. Ovo doba, 17. vek, je poznato i kao „Zlatno doba Holandije“, kada je Holandija doživela politički, privredni i umetnički procvat. Uglavnom je slikao i crtao portrete i autoportrete. Glavninu Rembrantovog stvaralaštva čine biblijska, i nešto manje istorijska, mitološka i alegorijska dela, u različitim verzijama slike, grafike i crteža perom i mastilom. Takodje, nacrtao je i mali broj pejzaža.

The Night Watch, 1642.

Njegov pristup kompoziciji i prikazu svetla i senke, kao i formalnih elemenata slike, konture, forme, boje i poteza četkice, podložan je postepeno, a ponekad i nagloj promeni, čak i tokom izrade jednog dela. To se odnosi i na crtežima i grafici, tretman linije i tona. Na portretima mu je uspevalo da overljivo predstavi likove u nekoj aktivnosti. Njegovi autoportreti ilustruju kako je video sebe kao umetnika i kako je stario. Rembrandt je izradjivao bakropise većim delom svoje karijere, 1626-1660. godine kada je bio prinudjen da proda svoju štamparsku presu i praktično prekine sa bakropisom. Poznavao je sve faze postupka izrade bakropisa i smatra se da je sam otiskivao makar rane primerke svih bakropisa. Trećina bakropisa se odnose na religijske teme, neki od njih odišu jednostavnosću, dok su drugi monumentalni. U bakropisu je izradio 27 autoportreta, dok su drugi portreti redji.

1

Univerzitet Metropolitan
2021

Neoklasicizam

Marija Živković
Grafički dizajn

Oživljene psihe nakon Amorovog poljupca
Antonio Kanova

Branderburška kapija
Karl Lagans, Berlin

Sokratova smrt
Žak - Luj David, 1787.

Pod pojmom neoklasicizam u Evropi se podrazumeva umetnički stil koji je trajao od XVIII do početka XIX veka (1815), čije je najvažnije obeležje vraćanje oblicima antičke umetnosti kao idealnom estetskom uzoru. Nastao je kao reakcija na rokoko stil, koji je po savremenom ukusu bio suviše dekorativan, nasuprot umetnosti klasične epohe kao vrhunca ljudskog stvaralaštva, čije oživljavanje kreće tokom doba Prosvetiteljstva. Neoklasicizam se formirao u okrilju francuske kulture, nakon revolucije 1789. godine kao istorijske prekretnice koja obeležava stupanje buržoaske klase na vlast i afirmisanje građanske ideologije. Ona je osudujući autokratsku vlast i raskalašan život aristokratije, definisuci novu umetnost rado prihvativa klasičnu strogost, racionalnost i jednostavnost, kao izraz idealizovanih antičkih vrlina kojima se težilo.

JACQUES-Louis David

Koca Vukovic
Dizajn Interaktivnih Medija

Liktori donose Brutu tijela njegovih sinova

Na slici je prikazan Lucius Junius Brutus, rimski vodja, koji tuguje za svojim sinovima. Brutovi sinovi su pokusali da sruse vladu i obnove monarhiju, pa je otac naredio njihovu smrt da bi odrzao republiku.

Brutus je bio herojski branilac republike, zrvujući sopstvenu porodicu za dobro republike. Sa desne strane majka drži svoje dvije cerke, a medicinska sestra se vidi skroz desno, u bolu. Brut sjedi lijevo, sam, u mraku, naizgled odbacujuci mrtva tijela svojih sinova. Znajući da

to sto je uradio je bilo

najbolje za njegovu zemlju, ali napeto

drzanje stopala i prstiju otkriva

njegovo unutrasnje previranje. Cijela slika bila je republikanski simbol i ocigledno je imala neizmerno znacenje tokom ovih vremena u Francuskoj.

Napoleon prelazi Alpe

Poslije Napoleonovog uspjesnog drzavnog udara 1799. godine, kao prvi konzul, zaduzio je Davida da obiljezi njegov prelazak preko Alpa. Iako je Napoleon presao Alpe na mazgi, zatražio je da ga prikazu "mirnog na vatrenom konju". David je uđovoljio Napoleonu sa djelom "Napoleon prelazi Alpe".

Kompozicija pokazuje snazno idealizovan pogled na stvarni prelaz koji su Napoleon i njegova vojska napravili preko Alpa kroz veliki prolaz Sv. Bernard u maju 1800. godine.

Maratova smrt

Jedna od najpoznatijih slika Francuske revolucije. 13. Jula 1793. godine Davidovog prijatelja Marat ubila je Charlotte Corday nozem koji je sakrila u odjeci. Usla je u Maratovu kuću pretvarajući se da mu je predstavila spisak ljudi koji bi trebali biti pogubljeni kao neprijatelji Francuske. Marat joj se zahvalio i rekao da će sljedeće godine biti gilotirani, a Corday ga je odmah nakon toga smrtonosno izbola nozem. Naslikana je mjesecima nakon Maratovog ubistva. T.J. Clark je opisao kao prvu modernističku sliku, zbog "nacina na koji su uzete političke stvari kao materijal, nisu preobrazene".

JACQUES-Louis David

Romantizam

Sara Radivoić
Grafički dizajn

Kaspar D. Fridrik "Ledeno more" 1823.-24.

Romantizam je pokret širokih razmera koji je zahvatio sve umetničke delatnosti od muzike, književnosti pa do slikarstva. Pronikao u Evropu krajem 18. veka i dalje se razvijao u prvim decenijama i sve do sredine 19. veka. Javlja se kao reakcija na neoklasicizam, odbacuje njegovu formalnost i logiku, dok potencira na emocijama, mašti, prirodi i individualnoj nadenosti.

Njegov naziv datira još od srednjovekovnih „romansi“, što objašnjava njegovu naklonost prema srednjovekovnim temama, koje će biti aktuelne kroz ceo 19. vek.

Mnoštvo dogadaja je prethodilo rođenju romantizma kao kulturnog pokreta: Francuska revolucija 1789. godine, pad Napoleona, neostvareni ideali i nezadovoljstvo ljudi.

S obzirom na širok opseg ovog pravca, romantizam se razvijao drugačije u svakoj zemlji. Zbog toga nije bilo neke jedinstvene vizuelne forme koja ih je objedinjavala, odnosno nije bilo lako definisati „stil“ umetnosti romantizma.

Ono što je bilo karakteristično za sve jeste smisao i zanimanje za istoriju, zalaganje romantičara za stvaranje nacionalnog jezika i države, isticanje osećanja i mašte nasuprot racionalnosti.

Umetnici, nezadovoljni političkim tokovima života, sve više razmišljaju o utopiskim i emotivnim aspektima, a dosta manje o političkim. Romantičari su sada tražili begstvo u prirodi, egzotičnim kulturama, dalekoj prošlosti ili u svom svetu mašte. Obožavali su osecanja moći, ljubavi i snage.

Cilj romantičara bio je da zaustavi veštačke tvorvine koje su nas sputavale u povratku prirodi.

Francisco Goja
"Treći maj 1808." 1814.

U slikarstvu, romantizam se pojavljuje kao nešto što se suprotstavlja klasičnom i akademском. Ono što je bilo novo za slikarstvo ovog perioda jeste studiozno posvećivanje boji i svestosli.

Upravo na ovim elementima se zasnivaju jedinstveni činoci romantičarskog slikarstva: bogat kolорit, dinamične kompozicije, kontrastna upotreba senki i svetla, mekane modulacije.

Svaki od umetnika je isticao važnost lične vizije, verovali su u didaktičku i kritičku umetnost.

Romantizam je bio okrenut nacionalizmu, nalažeavačući nacionalnu istoriju, lokalni folklor i tradicije kako bi podstakli nacionalni identitet i ponos u kriznom periodu jednog naroda, kada je njegov nacionalni identitet bio najugroženiji.

Romantičari su posedovali buntovni duh i sklonost ka iracionalnom. Umesto morala i utvrđenih vrednosti umetnici su težili ka duhovnosti. Slikari su prikazivali trenutne događaje užasavajuće prirode, cenili su originalnost i inspiraciju, isticali povezanost individua sa prirodom u nastojanju da zaustave nagli rast industrializacije. Istraživali su različita emotivna kao i psihološka stanja kako bi se suprotstavili nametnutoj potrebi za logičkim razmišljanjem.

Sa malim zakašnjenjem u odnosu na slikarstvo, negde oko 1830. godine rada se skulptura romantizma. Nekolicina umetnika radi stvaranja nove romantičke skulpture, pokušavala je da se odvoji od dotadašnjeg neoklasicističkog obrasca.

Skulptura je veoma dugo pružala otpor uticaju romantizma, najvećim delom zbog tehničkih razloga – oblikovanje figure u teatralnim i otvorenim gestovima bilo je otežano upotrebom mermera.

Skulptura romantizma bilo je rasprostranjeno uglavnom po Francuskoj, javila se u i Nemačkoj, ali bila je skoro neprimetna.

Nije postojala arhitektura koja je bila karakteristična za pravac romantizma, već se zasnivala na preuzimanju stilova iz prošlosti.

Arhitektura romantizma crpi inspiraciju iz eklektizma, obnavlja elemente gotike i baroka, primenjuje elemente arhitekture Bliskog i Dalekog istoka.

U najvećoj meri romantičari su veličali gotičku arhitekturu, bavili se proučavanjem iste, nedovršene gotičke građevine se dovršavaju, dok one nove se grade po uzoru na njih.

Tako da možemo reći da se arhitektura romantizam bavila obnovom istorijskih stilova.

Realizam

Nikolina Božić 4164

Grafički dizajn

Pećirčari, Jean-François Millet, 1857.

Kičenje neveste, Paja Jovanović, 1886.

Vagon treće klase, Honoré Daumier, 1862-64.

Sve do XIX veka verovalo se da umetnost treba da bude prefinjena i pre svega o lepoti. Ali, držanje pažnje umetnicima XIX veka na prošlost počelo je da bude problem.

Moderno doba počinje industrijskom revolucijom krajem XVIII veka. Transport je postao brži i pristupačniji, obavljanje svakodnevnih obaveza je postalo lakše. Ljudi su počeli da razvijaju smisao i osećaj za slobodno vreme, a položaj radnika i seljaka postaje sve teži.

Pariz se od srednjevkovnih ratnih ulica pretvorio u urbani centar širokih bulvara i velikih parkova, gde su sve klase živele u istim stambenim prostorima (bogati na nižim spratovima, a siromašni na višim). Prema tome, moderan način života podrazumevao je socijalna i klasna mešanja, mobilnost i lak put od sela do gradova. Zbog tog napretka, tema slikarstva više nije mogla da bude o bogovima i biblijskim pričama. Stoga, mladi umetnici, sredinom XIX veka, odlučili su da to promene.

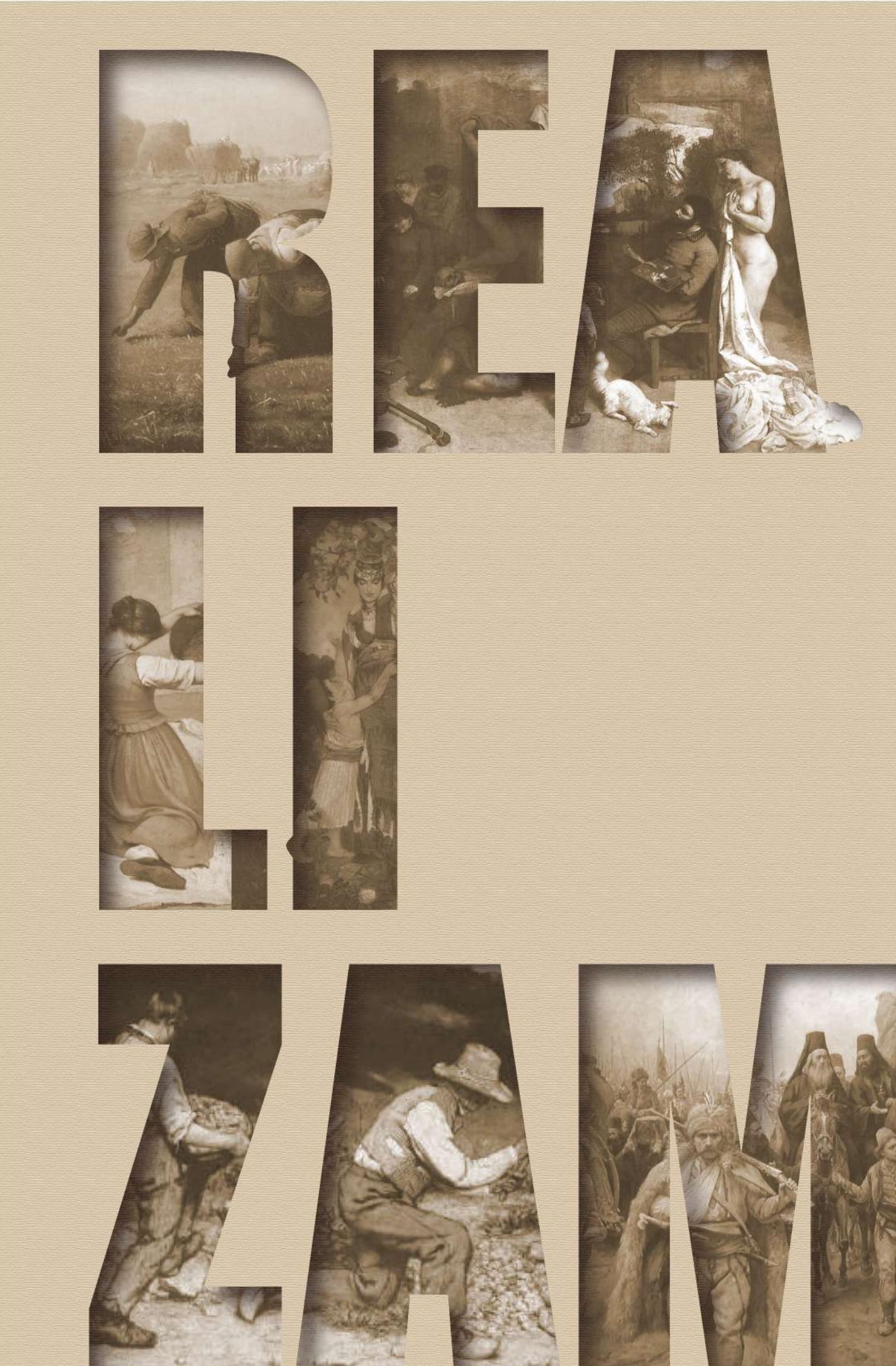
Naučna otkrića, društvene i ekonomске promene ponovo bude razum i humanističke ideale, što se može videti u epohama Renesanse, Neoklasicizma i Romantizma. Nakon toga, umetnici počinju da odbacuju romantičarske maštovite, idealizovane svetove i okreću se realnom i savremenom svetu koji trenutno žive. Tako nastaje novi umetnički pravac koji nasledjuje Romantizam pod nazivom Realizam.

Ovaj novi umetnički pravac počinje da se razvija u Francuskoj, sredinom XIX veka, nakon revolucije 1848. godine, i njegov najznačajniji predstavnik je francuski slikar Gustav Kurbe. Drugi umetnici koji zajedno sa njim imaju veliki uticaj na ovaj period su u Francuskoj Žan Fransoa Mije i Honoré Daumier i u Rusiji Ilja Rjepin.

U realizmu romantičarske ideje nestaju i umetnici novog doba čvrsto stoje u realnom savremenom svetu čije društvene probleme prikazuju kroz svoja dela. Ljudi su verovali da kako naučna i tehnička dostignuća zavise od stanja u društvu, tako i umetnost treba da bude odraz istog. Umetnik treba da se bavi i predstavlja sadašnjost i što veruje je prikazuje jer umetnost mora biti sredstvo za stvaranje boljeg i pravednijeg društva, da ukaže na socijalne nepravde koje trpe niže radne klase, radnici, seljaci. U realističkim delima ne možemo videti srednjevkovne vitezove, bogove, religiozne teme, mitologiju, već samo običan svet raznolikog društva, ulično, gradsko, seosko, realno okruženje. Realistično prenošenje stvarnosti i sadašnjosti prikazuje društvenu realnost čije negativne strane idealizujući umetnički pravci često zanemaruju.

Slikarski atelje
Gustave Courbet
1855.

Gustav Kurbe

Žana Stanić
Grafički Dizajn

PAS IZ ORNANA

JESENJA ŠUMA

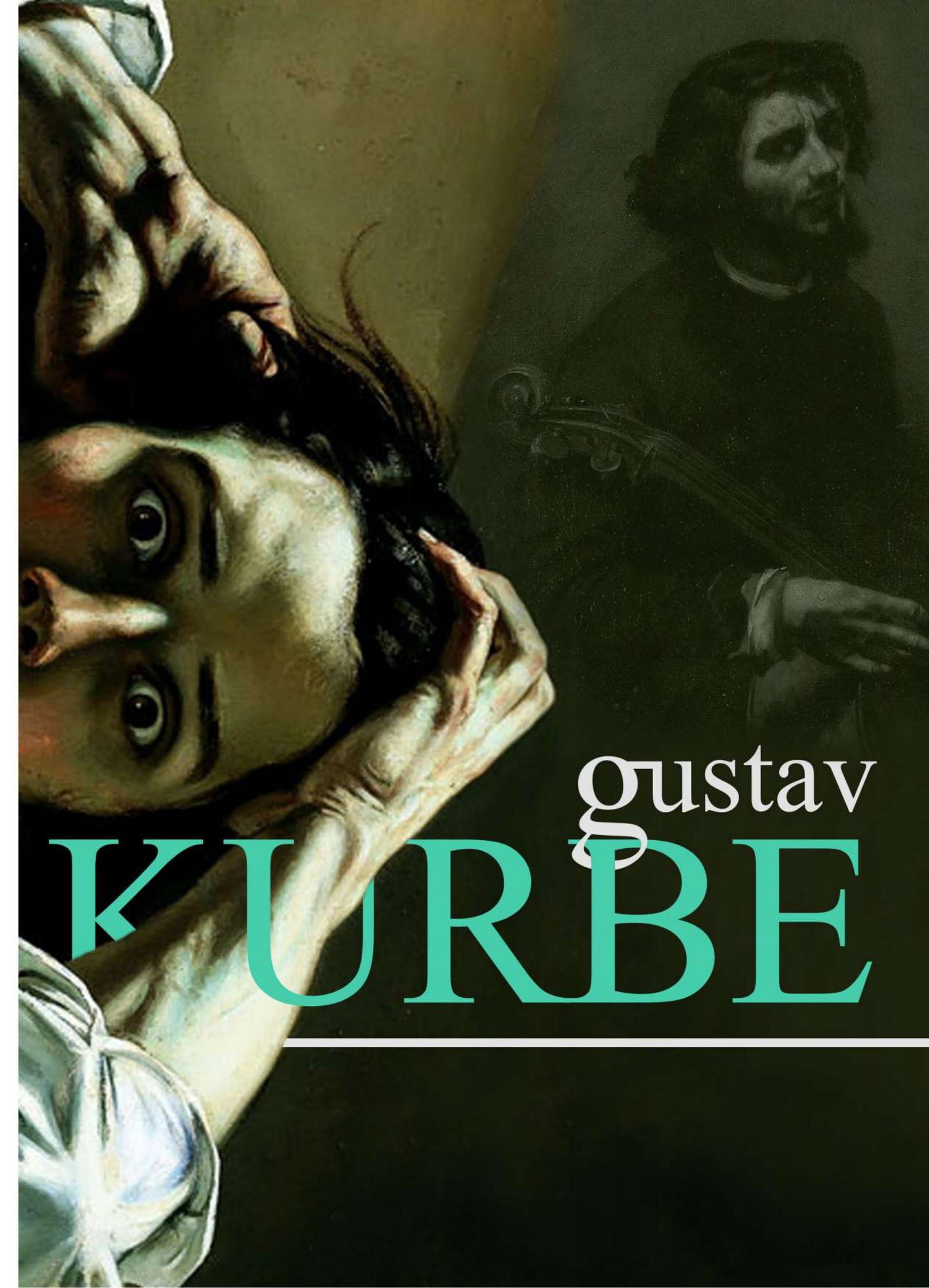
TUCAČI KAMENA

Gustav Kurbe je bio najveći predstavnik realizma, rođen 10. juna, 1819. godine u Ornaru (blizina Francusko – Švajcarske granice). Gustavov privatni život je manje poznat javnosti, ali je znano da je samouki slikar koji je preminuo 31. decembra, 1877. godine u Švajcarskoj, tačnije u gradu Tur de Pej. S obzirom da je Kurbe bio socijalista, početkom 50-tih godina devetnaestog veka, počeo je kao neobarokni romantičar. Ali je ubrzo shvatio, tačnije 1848. godine, da je romantičarsko isticanje osećanja i mašteta samo bežanje od stvarnosti tog vremena. Svojom rečenicom "Ja ne slikam andele, jer ih ne vidim" negira intuiciju i maštu, već koristi ono što vidi i onako kako vidi. Smatrao je da se savremenim umetnik mora držati svog ličnog neposrednog doživljaja.

Univerzitet Metropolitan
2021

U to vreme umetnici su idealizovali prirodu, naprotiv njih, realisti su slikali traumatične i banalne scene. Kurbeove slike su bile potpuna suprotnost u odnosu na vladajuće standarde slikarstva. Godine 1855, prvi put se razdvajaju zvanični stavovi Akademije i oni nezvanični, s tim što je Pariz trebao da postane centar svetske izložbe. Gustav je doneo 40 slika komisiji, koje su oni odobili. On je, ipak, privukao pažnju javnosti pripadivši privatnu izložbu u jednoj prostranoj baraci, koju je nazvao "Paviljon realizma". Realizam za Kurbea je značio nešto srođno Karavadjovom naturalizmu. Kao poklonik Rembranta, on je dosta čvrsto vezan za tradiciju Karavada.

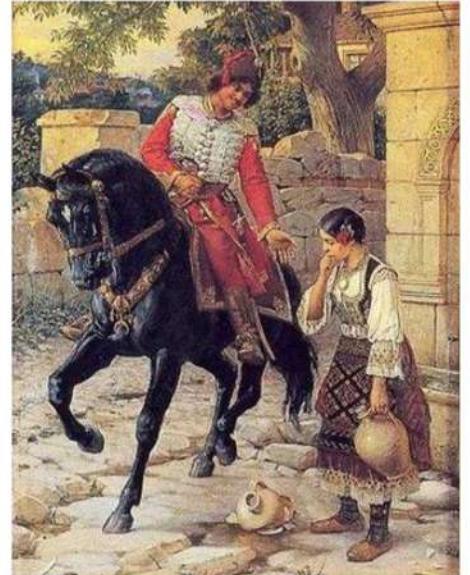

gustav
KURBE

UROŠ PREDIĆ

Sonja Đuretanović 4189
Dizajn interaktivnih medija

Uroš Predić je, pored Paje Jovanovića, najbitniji predstavnik srpskog akademskog realizma u slikarstvu. Školovan je u Beču, a veliki deo života proveo je u Južnom Banatu i Beogradu. Najveći deo njegovog slikarskog opusa čine portreti, žanr slike i slike istorijske tematike. Međutim, bavio se i ikonostasom i oslikavanjem istog, smatra se poslednjim značajnim srpskim ikonopiscem. Bio je jedan od osnivača Lade i Udruženja likovnik umetnika, kao i član SANU.

Predić, Uroš. *Devojka na studencu*. 1918—1936. Ulje na platnu. 105,5 x 130 cm. Galerija Matice srpske, Novi Sad.

Predić, Uroš. *Nadurena devojčica*. Ulje na platnu. 1879. 40 x 32 cm. Galerija Matice srpske, Beograd.

Predić, Uroš. *Sveti Sava blagosilja Srpcad*. Ulje na platnu. 1921. 93 x 130 cm. Narodni muzej, Beograd.

Uroš Predić nikada nije prekinuo vezu sa svojim rodnim Orlovatom. Iz seoskog života je često crepo teme za svoje radove. Ovde je blistalo njegovo žanr slikarstvo.

Kada govorimo o žanr slikarstvu iz kasnijih godina Predićevog rada, diptih "Devojka na studencu" je najpoznatiji. Nastajao je u periodu od skoro dve decenije, a slikar je imao uticaj na celokupno delo uključujući i ukrasni ram, koji je sam dizajnirao. Ovaj diptih je inspirisan istoimenom pesmom Branka Radičevića, i predstavlja scenu iz narodnog života. Slika je ispunjena elementima folklor-a, pre svega, narodnim nošnjama momka i devojke, kao i seoskim pejzažem koji se prostire u pozadini. Prvi deo slike, na kome se vide momak na konju, devojka i polomljeni krčag nastala je 1918. godine. Desetak godina kasnije, Predić je naslikao drugi deo diptiha na kom devojka čeka mladića. Međutim, ova slika je otkupljena, tako da je Predić 1936. ponovo naslikao istu sliku, i time konačno dovršio diptih.

Predić, Uroš. *Siroče na majčinom grobu*. 1888. Ulje na platnu. 124 x 100 cm. Narodni muzej, Beograd.

Godinu dana kasnije, 1888. godine, Predić je naslikao svoju najemotivniju sliku: "Siroče na majčinom grobu". Ova slika je inspirisana pesmom mađarskog poete Jožefa Etveša pod imenom "Smrznuto dete". Na njoj se vidi usnulo dete sa glavom položenom na grob. Pogledom na sliku nije jasno da li je dete bledog lica živo, iznad njegove glave se uzdiže drveni krst. Okruženo je beskrajnom belinom snega, gde jedini znak života predstavljaju dve ptice u uglu slike. Ova slika je jedno od najreprezentativnijih dela srpske umetnosti realizma, čuva se u Narodnom muzeju u Beogradu.

Steva Todorović

Tijana Petrović
Grafički dizajn

Manastir Manasija, 1857

Sabor u Prizrenu pred Kosovsku bitku, 1899

Postriženje Svetog Save, 1908

Stevan (Steva) Todorović bio je jedan od vodećih nosilaca srpskog romantizma. Bio je ugledan slikar i građanin, svestrana ličnost i inicijator brojnih projekata. Upisao je studije slikarstva u Beču 1850. godine., da bi kasnije nastavio školovanje u privatnim ateljeima Valdmilera i Karla Rala. Nakon umetničkog formiranja u Beču, nastanio se u Beogradu. Postao je član, a uskoro i predsednik Beogradskog pevačkog društva, čiji je član bio i Kornelije Stanković. Angažovao se na osnivanju srpskog diletantskog pozorišta, nastupao i sam kao glumac i sarađivao sa Narodnim pozorištem kao scenograf. Osnovao je prvo gimnastičko društvo gde je svoje učenike podučavao gimnastici i mačevanju za potrebe teatra. Vodio je slikarsku školu kroz koju je prošao veliki broj mladih umetnika. Takođe je napisao i autobiografiju: "Opis mog života od rođenja 1832. godine do moje osamdesetdevete godine".

Na poziv kneza Miloša postao je vaspitač njegovog vanbračnog sina Velimira, što mu je otvorilo mogućnost da putuje po raznim evropskim gradovima. Godine 1864. oženio se Poleksijom, kćerkom Matije Bana, koja je prethodno učila slikarstvo u njegovoj školi. Sa njom je proveo nekoliko meseci u Firenci, gde je u raznim muzejima kopirao slike italijanskih renesansnih umetnika.

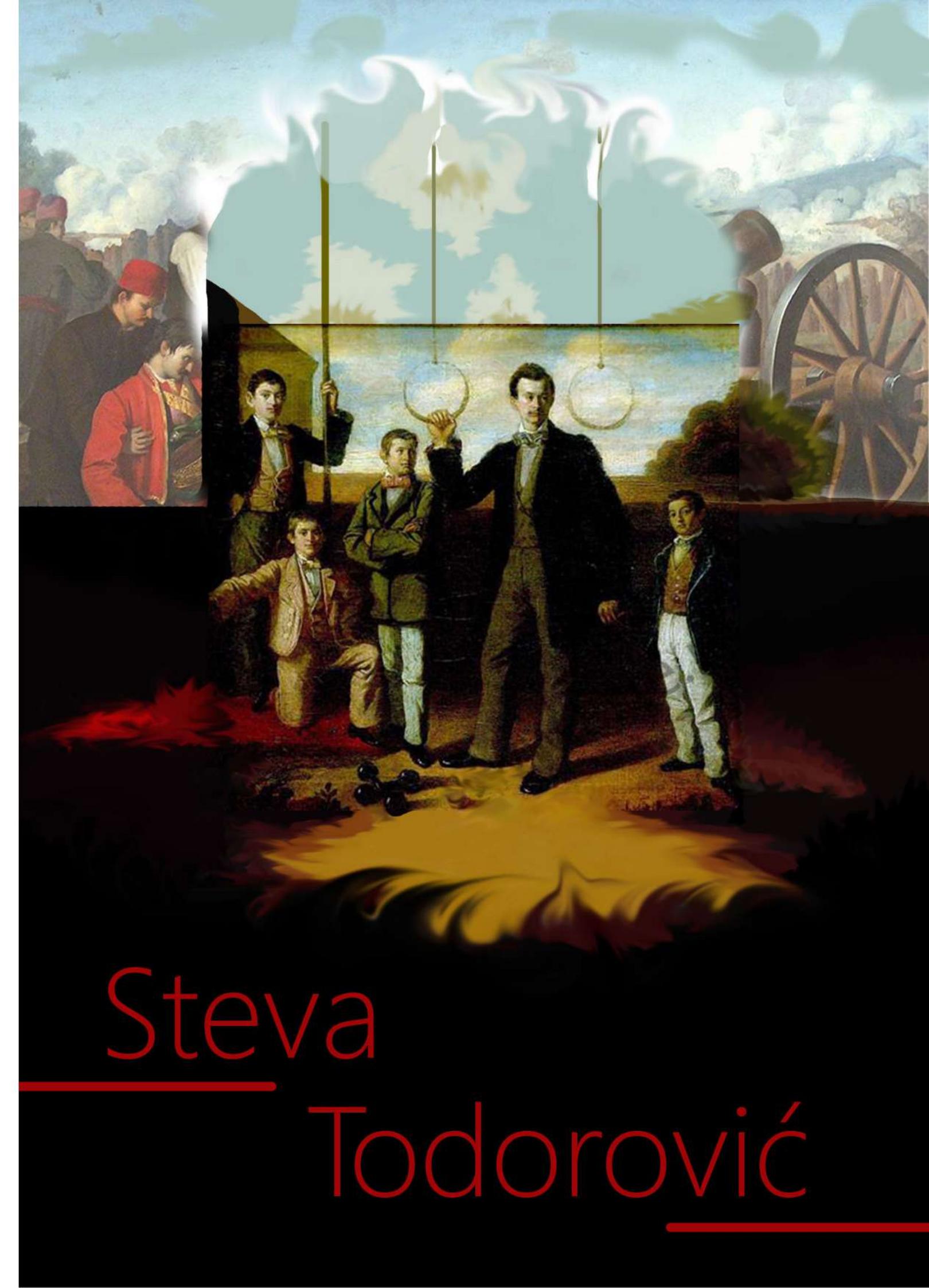
Radio je brojne portrete uglednih ljudi i žena iz gradanske klase, između ostalih portrete Kornelijsa Stankovića i Miše Anastasijevića. Među portretima se ističe reprezentativni vojnički portret generala Alimpića. Slikao je, u duhu romantizma, i historijske kompozicije koje mahom nisu sačuvane do danas. Jedna od retkih preostalih je predstava Smrt Hajduka-Veljka (oko 1860-63).

Slikao je i pojedine predstave neobične tematike, poput kompozicije Gimnastičko društvo, a bavio se i oslikavanjem ikonostasa. Oslikao je ikonostase u Topčideru, Idvoru i Opovu. Todorovićevo ikona Vraćanje vida Stefanu Dečanskom je u okviru njegovog opusa redak primer prikazivanja noćnog osvetljenja, što je sredstvo koje su često primenjivali ostali srpski romantičari. Pripisuje mu se da je naslikao prvi čist pejzaž u modernom srpskom slikarstvu (Manasija, oko 1857).

1867. dobio počasno članstvo u Akademiji umetnosti u Petrogradu. U ratu sa Turcima 1876-1878 bio je slikar i novinski izveštajući. Njegov pokušaj grupisanja i periodizacije srpske umetnosti u publikaciji "Koliko i kakvih živopisnih slika ima u Beogradskim javnim zbirkama" predstavlja značajan doprinos istoriji srpske umetnosti.

Hajduk Veljko na topu, 1860

Steva
Todorović

Studenti

Na kraju, želeli bismo da se zahvalimo našim studentima i još jednom pomenemo našestudente, koji su svojim radovima učinili ovu publikaciju posebnom.

Tina Stojkov
Dušan Šćekić
Milan Černe
Jelena Mijalković
Ivana Tomišić
Dejana Marković
Sofija Đorđević
Dunja Tomić
Aleksandra Kocić
Marija Krstić
Vanja Mijalković
Anđela Pretrović
Sonja Milojević
Marija Živković
Koča Vuković
Sara Radigović
Žana Stanić
Nikolina Božić
Sonja Đuretanović
Tijana Petrović